

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Językoznawstwo kognitywne - ćwiczenia I, PG_00189326						
Kierunek studiów	Filologia angielska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	niestacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			angielski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Anglistyki i Amerykanistyki -> Zakład Językoznawstwa Korpusowego i Glottodydaktyki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Joanna Redzimska					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Joanna Redzimska					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	14.0	0.0	0.0	0.0	14
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	14		1.0		35.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy na temat cech oraz mechanizmów funkcjonowania języka naturalnego, który opiera się na mentalnym modelu świata konstruowanym za pomocą ludzkiego aparatu poznawczego. Przedmiot obejmuje również omówienie kluczowych różnic pomiędzy językiem naturalnym a językiem postrzeganym jako system oparty na zasadach i regułach gramatyki generatywnej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FAMU2_K02] Jest gotowa do uznawania znaczenia wiedzy i umiejętności z zakresu studiów anglistycznych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do zasięgania opinii opiekuna naukowego lub opiekuna w wybranym miejscu pracy w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy i umiejętności niezbędnych do praktycznej analizy z zakresu językoznawstwa kognitywnego w rozwiązywaniu problemów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_K01] Jest gotowa do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, w szczególności z zakresu anglojęzycznego językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz języka angielskiego.	Jest gotów do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności niezbędnych do praktycznej analizy, z zakres językoznawstwa kognitywnego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_U07] Potrafi prowadzić debatę, w szczególności na tematy dotyczące językoznawstwa i literaturoznawstwa w ramach filologii angielskiej, przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich.	Potrafi prowadzić debatę, w szczególności na tematy z zakresu językoznawstwa kognitywnego niezbędne do praktycznej analizy, przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_U03] Potrafi właściwie dobrać źródła oraz dokonywać oceny, selekcji, krytycznej analizy i syntezy oraz twórczej interpretacji informacji z nich pochodzących, w szczególności w zakresie anglistycznych badań językoznawczych i literaturoznawczych.	Potrafi właściwie dobrać źródła oraz dokonywać oceny, selekcji, krytycznej analizy i syntezy oraz twórczej interpretacji informacji z nich pochodzących, w zakresie językoznawstwa kognitywnego niezbędne do praktycznej analizy.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_U01] Potrafi innowacyjnie wykonywać zadania analityczne i interpretacyjne, formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz stawiać i testować proste hipotezy badawcze z zakresu anglistycznego językoznawstwa i badań nad literaturami anglojęzycznymi, korzystając ze zdobytej wiedzy przedmiotowej oraz językoznawczych i literaturoznawczych ujęć metodologicznych i teoretycznych.	Potrafi innowacyjnie wykonywać zadania analityczne i interpretacyjne, formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz stawiać i testować proste hipotezy badawcze z zakresu językoznawstwa kognitywnego, korzystając z językoznawczych ujęć metodologicznych i teoretycznych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_U06] Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy specjalistyczne z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, również posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną.	Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy z zakresu językoznawstwa kognitywnego, posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną niezbędną do praktycznej analizy.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_W07] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu językoznawstwa, w tym w szczególności dotyczącą badań nad językiem angielskim.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu językoznawstwa kognitywnego niezbędne do praktycznej analizy.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_W03] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane metodologie badań oraz teorie z zakresu anglistycznego językoznawstwa.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane metodologie badań oraz teorie z zakresu językoznawstwa kognitywnego niezbędne do praktycznej analizy.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FAMU2_W05] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa, w tym w szczególności mającą zastosowanie w badaniach nad językiem angielskim.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa kognitywnego niezbędną do praktycznej analizy.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	<p>Kategorie świata a kategorie umysłu i języka: teorie epistemologiczne i ich wpływ na sposób pojmowania przedmiotu badań językoznawczych Kategorie realne a kategorie mentalne i nominalne. Model kategorii obiektywnej jako podstawa zbyt uproszczonego i niepełnego obrazu języka naturalnego i jego funkcji. Model kategorii naturalnej opartej na podobieństwie rodzinnym oraz fenomeny prototypów i podstawowego poziomu kategoryzacji Znaki reprezentujące sposoby obrazowania; indeksowe (w tym deiktyczne), ikoniczne i arbitralne. Znaki o charakterze leksykalnym i gramatycznym (konstrukcje). Konceptualistyczna teoria znaczenia językowego. Strategie poznawcze: pojmowanie świata poprzez metaforę i metonimię. Leksykologia w ujęciu kognitywnym. Jednostki symboliczne: wyidealizowane modele kognitywne jako koncepcje stanowiące treść semantyczną leksemów. Relacje międzyleksykalne: synonimia, antonimia, hipero- i hiponimia. Pojęcie domen kognitywnych jako części składowych koncepcji (modeli) reprezentowanych przez leksemy Polisemia w ujęciu kognitywnym: znaczenie prototypowe, elaboracje, ekstensje metaforyczne Składnia: kategorie formalne (części mowy) i ich motywacja koncepcyjna. Konstrukcje gramatyczne jako jednostki symboliczne; pojęcie figury i tła. Określanie formy przez znaczenie (ikoniczność struktur odzwierciedlających sposoby obrazowania). Kontekst i jego aspekty (fizyczny, językowy, mentalny) jako nieodłączny czynnik determinujący znaczenie wypowiedzi w języku naturalnym</p>											
Wymagania wstępne i dodatkowe	<p>wybranie specjalności językoznawczej</p> <p>znajomość języka angielskiego na poziomie C1</p>											
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sposób oceniania (składowe)</th> <th>Próg zaliczeniowy</th> <th>Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wypowiedź ustna/ rozmowa/ dyskusja</td> <td>51.0%</td> <td>20.0%</td> </tr> <tr> <td>test/ egamin ustny lub pisemny</td> <td>51.0%</td> <td>80.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	wypowiedź ustna/ rozmowa/ dyskusja	51.0%	20.0%	test/ egamin ustny lub pisemny	51.0%	80.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej										
wypowiedź ustna/ rozmowa/ dyskusja	51.0%	20.0%										
test/ egamin ustny lub pisemny	51.0%	80.0%										
Zalecana lista lektur	<p>Podstawowa lista lektur</p> <p>Evans, Vyvyan and Melanie Green. 2006. Cognitive Linguistics. An Introduction. Edinburgh: Edinburgh University Press.</p> <p>Johnson, Mark. and George Lakoff. 1980. Metaphors We Live by. Chicago: Chicago University Press.</p> <p>Lakoff, George. 1991. "Metaphor and War: TheMetaphor System Used to Justify War in the Gulf". Peace Research 23-2/3: 25-32.</p> <p>Radden, Günter and René Dirven. 2007. Cognitive English Grammar. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins. Selected chapters.</p> <p>Tabakowska, Elżbieta (red.) 2001. Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa. Kraków: Universitas Wybrane rozdziały.</p> <p>Ungerer, Friedrich i Hans-Jörg Schmid. 1996. An Introduction to Cognitive Linguistics. London: Longman.</p>											

	Uzupełniająca lista lektur	<p>Grice, H. Paul. 1975. "Logic and Conversation." In: Cole, Peter and Jerry L. Morgan, (eds). 1975. Syntax and Semantics, Vol. 3: Speech Acts. New York: Academic Press. 4158.</p> <p>Johnson, Mark. 1990. The Body in the Mind: The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason. Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Kövecses, Zoltán and Günther Radden. 1998. Metonymy: Developing a cognitive linguistic view. Cognitive Linguistics 9- 1: 37-77.</p> <p>Kövecses, Zoltán. 2009. Metaphor. A Practical Introduction. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Lakoff, George. 1987. Women, Fire, and Dangerous Things: What Categories Reveal About the Mind. Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Wierzbicka, Anna. 1984. "Cups and mugs: Lexicography and conceptual analysis", Australian Journal of Linguistics, 4:2, 205-255, DOI: 10.1080/07268608408599326 (To link to this article: https://doi.org/10.1080/07268608408599326).</p> <p>Wierzbicka, Anna. 1985. Lexicography and Conceptual Analysis. Karoma: the University of Michigan. Selected chapters</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.